

DOSTĘP DO AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO

HANNA PALUSZKIEWICZ*

DOI: 10.26399/iusnovum.v19.4.2025.36/h.paluszkievicz

STRESZCZENIE

Artykuł ma charakter naukowo-badawczy, a jego przedmiotem jest analiza kwestii jawności postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich, prowadzonego na podstawie ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, badana w świetle przepisów tej ustawy, Kodeksu postępowania karnego oraz Ustawy o dostępie do informacji publicznej. Celem badawczym było ustalenie, czy osoby niebędące stroną postępowania dyscyplinarnego (obwinionym bądź jego obrońcą lub rzecznikiem dyscyplinarnym) mogą domagać się dostępu do akt tego postępowania (w całości lub w części) albo żądać innych niż dokument urzędowy informacji pochodzących z tego postępowania w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej. Poddano analizie regulacje odnoszące się do stron postępowania, zawarte w Ustawie o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzeniu wykonawczym z 2022 r. regulującym tryb postępowania dyscyplinarnego oraz odpowiednio stosowane w postępowaniu dyscyplinarnym przepisy Kodeksu postępowania karnego. Przeanalizowano również zasady dostępu do informacji publicznej zarówno w ujęciu normatywnym, jak i w orzecznictwie sądów administracyjnych. W badaniach wykorzystano metodę dogmatyczną, a poczynione ustalenia mają oryginalny charakter i znaczenie zarówno dla nauki, jak i dla praktyki stosowania prawa. Badania wykazały, że informacje pochodzące z postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich, a także z akt tego postępowania, mimo uznania ich za informację publiczną, nie podlegają udostępnieniu osobie zwracającej się o dostęp do nich w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, gdyż szczególna regulacja (jest to odpowiednio stosowany na mocy art. 305 p.s.w.n. przepis art. 156 § 1 k.p.k.) wyłącza takiego wnioskodawcę, do czasu zakończenia postępowania dyscyplinarnego, z kręgu osób, które w obowiązującym stanie prawnym mają dostęp do akt postępowania dyscyplinarnego.

* prof. dr hab., Kierownik Zespołu Badawczego Prawa Karnego Procesowego Wydział Prawa i Administracji, Instytut Nauk Prawnych, Uniwersytet Szczeciński (Polska), e-mail: hanna.paluszkievicz@usz.edu.pl, ORCID: 0000-0001-5198-8360

Artykuł opublikowany w formule otwartego dostępu (open access) na licencji Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe (CC BY-NC-SA 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Słowa kluczowe: postępowanie dyscyplinarne nauczycieli akademickich, akta postępowania dyscyplinarnego, dostęp do akt, informacja publiczna

ACCESS TO THE DISCIPLINARY FILE OF AN ACADEMIC TEACHER

ABSTRACT

The article is of a scientific and research-based nature. It analyses the transparency of disciplinary proceedings against academic teachers, which are conducted under the Act on Higher Education and Science. The article examines issues of transparency in light of the provisions of that Act, the Code of Criminal Procedure, and the Act on Access to Public Information. The research objective was clear: to determine whether persons not involved in disciplinary proceedings (namely the accused, their defence counsel, or the disciplinary advocate) may request access to the records of such proceedings (in whole or in part), or seek information from them other than official documents, under the Act on Access to Public Information. The analysis covered the regulations concerning the parties to disciplinary proceedings contained in the Higher Education and Science Act, the 2022 Implementing Regulation governing disciplinary procedures, and the CCP provisions applicable to disciplinary matters. The rules concerning access to public information were also analysed, both in normative terms and in light of administrative court rulings. The research employed the dogmatic method, and its findings are original and significant for both legal scholarship and practice. The study has conclusively demonstrated that information from disciplinary proceedings involving academic teachers, as well as the files of such proceedings, although considered public information, are not subject to disclosure to persons requesting access under the Act on Access to Public Information. This is because a special regulation – namely the appropriate application, under Article 305 of the Higher Education and Science Act, of Article 156(1) of that Code – excludes such applicants, until the conclusion of the disciplinary proceedings, from the group of persons who, under the current legal framework, have access to disciplinary files.

Keywords: disciplinary proceedings of academic teachers, disciplinary files, access to files, public information

WPROWADZENIE

Postępowanie dyscyplinarne wobec nauczycieli akademickich znajduje swoją podstawę normatywną w przepisach ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹ (dalej: p.s.w.n.), a także poprzez odesłanie zamieszczone w art. 305 tego aktu, w odpowiednio stosowanych przepisach ustawy Kodeks postępowania karnego² (dalej k.p.k.). W kwestiach związanych z problematyką stanowiącą przedmiot poniższych rozważań zastosowanie mają również przepisy Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach

¹ Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1571).

² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 46).

odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia³ (dalej: Rozporządzenie MEiN).

Postępowanie dyscyplinarne wobec nauczycieli akademickich toczy się przed komisją dyscyplinarną, przy czym w zależności od zarzutu stawianego nauczycielowi przez rzecznika może to być jedna z trzech rodzajów komisji, przewidzianych w art. 278 p.s.w.n. Należą do nich: komisje uczelniane, komisja dyscyplinarna przy Radzie Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: RGNiSW) oraz komisja dyscyplinarna przy ministrze (obecnie Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego). Komisje są niezawisłe w zakresie orzekania oraz niezależne od organów władzy publicznej i organów uczelni⁴. Samodzielnie ustalają stan faktyczny i rozstrzygają zagadnienia prawne, nie będąc jednocześnie związane rozstrzygnięciami innych organów stosujących prawo, z wyłączeniem jednak wydanego przez sąd karny prawomocnego wyroku skazującego, a także opinii komisji do spraw etyki w nauce PAN. Niezawisłość komisji jest przy tym zgodnie definiowana w piśmiennictwie jako niedopuszczalność wywierania pozaprocesowego wpływu na treść orzeczeń komisji⁵ (zwłaszcza dotyczy to komisji uczelnianych i organów uczelni, ale także innych organów państwowych w stosunku do komisji przy RGNiSW czy też komisji przy ministrze), a niezależność – jako przyznanie uprawnień i kompetencji, które nie mogą być wykonywane przez inne podmioty, przy jednoczesnym m.in. wydzielaniu organizacyjnym⁶.

We wszystkich wskazanych wyżej aktach normatywnych znajdują się przepisy regulujące problem tzw. jawności postępowania dyscyplinarnego, prowadzonego wobec nauczycieli akademickich, w tym zasady dostępu do dokumentacji postępowania dyscyplinarnego. Nie ma wątpliwości, że wszelkie dokumenty zgromadzone w toku postępowania dyscyplinarnego, wliczając w to akta postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzecznika dyscyplinarnego, a także jego wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przez komisję dyscyplinarną stanowią zbiór dokumentów tworzących akta postępowania dyscyplinarnego. Objęte są one szczególnym reżimem w zakresie ich udostępnienia zarówno uczestnikom postępowania – stronom, tzn. rzecznikowi dyscyplinarnemu oraz obwinionemu – jak i jego obrońcy.

Kwestia jawności postępowania prowadzonego przed komisją dyscyplinarną (dopiero na tym etapie postępowania można bowiem mówić o postępowaniu dyscyplinarnym) rozważana być musi w odniesieniu do postępowań będących w toku. Ani w p.s.w.n., ani też w rozporządzeniu MEiN nie normuje się bowiem dostępu do akt postępowań zakończonych.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia mediacji, postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia (Dz.U. z 2022 r., poz. 1236).

⁴ Por. art. 278 ust. 7 p.s.w.n.

⁵ Por. K. Wiak, w: *Prawo o szkolnictwie wyższym. Komentarz*, red. M. Pyter, Warszawa 2012, art. 143, s. 782; J. Kosowski, w: *Prawo o szkolnictwie wyższym, Komentarz*, red. A. Jakubowski, Warszawa 2023, LEX/el., art. 278.

⁶ P. Wiliński, P. Karlik, w: *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, red. L. Bosek, M. Safjan, Warszawa 2016, art. 173, s. 968.

Zasadniczy problem stwarza na tym tle możliwość wykorzystania przepisów Ustawy o dostępie do informacji publicznej⁷ (dalej: u.d.i.p.) do żądania od organów prowadzących postępowanie dyscyplinarne (komisji dyscyplinarnych) udostępnienia wnioskodawcy określonych informacji, najczęściej w postaci konkretnych dokumentów znajdujących się w aktach postępowania dyscyplinarnego. Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia jest zarówno zasadność wykorzystania przepisów tego aktu prawnego do zapoznania się z informacjami z toczącego się postępowania dyscyplinarnego, rodzaj udostępnianej informacji, jak i krąg podmiotów, jakim taka informacja mogłaby zostać udostępniona.

ZASADA JAWNOŚCI A POSTĘPOWANIE DYSCYPLINARNE NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Jak już wcześniej wskazano, postępowanie dyscyplinarne toczy się przed komisją dyscyplinarną i wszczynane jest na wniosek rzecznika dyscyplinarnego, co wskazuje się w art. 293 ust. 1 p.s.w.n. Szczegółowe regulacje odnoszące się do przebiegu tego postępowania zawiera wspomniane wyżej rozporządzenie MEiN, które określa nie tylko tok postępowania, ale także uprawnienia poszczególnych organów dyscyplinarnych na każdym etapie postępowania, w tym przed komisją dyscyplinarną. Postępowanie dyscyplinarne oparte na modelu postępowania karnego wszczynane jest, podobnie jak stadium postępowania jurysdykcyjnego, w procesie karnym, na wniosek uprawnionego podmiotu, którym w postępowaniu przeciwko nauczycielowi akademickiemu jest rzecznik dyscyplinarne. Decyzję o wszczęciu tego postępowania przed komisją podejmuje przewodniczący komisji, wydając stosowne zarządzenie. Od tego momentu rozpoczyna się droga procesowa postępowania dyscyplinarnego – do niej odnosi się określenie „tok postępowania”. To wyjaśnienie ma znaczenie z punktu widzenia dalszych rozważań, bowiem wypada podkreślić, że pojęcie „postępowanie dyscyplinarne” jest terminem określającym tylko pewien etap procedury, mającej na celu wyjaśnienie, czy nauczyciel akademicki popełnił delikt dyscyplinarny (postępowanie wyjaśniające prowadzone przez rzecznika dyscyplinarnego) i orzekanie o odpowiedzialności dyscyplinarnej za zarzucany mu czyn stanowiący przewinienie dyscyplinarne (postępowanie dyscyplinarne *sensu stricto*). Postępowanie dyscyplinarne, zapoczątkowane skargą (wnioskiem o wszczęcie postępowania) uprawnionego rzecznika dyscyplinarnego toczy się przed komisją aż do czasu jego prawomocnego zakończenia. Orzeczenie komisji uczelnianej albo komisji przy Radzie, od którego nie zostało wniesione odwołanie w terminie albo odwołanie zostało skutecznie cofnięte, staje się prawomocne i podlega wykonaniu. Prawomocność orzeczenia stwierdza wówczas przewodniczący komisji dyscyplinarnej⁸. W innych przypadkach prawomocne zakończenie postępowania dyscyplinarnego następuje z chwilą wydania orzeczenia kończącego postępowanie przez komisję rozpoznającą sprawę w drugiej instancji.

⁷ Ustawa z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

⁸ Por. § 42 ust. 2 Rozporządzenia MEiN.

Zasada jawności, determinująca przebieg poszczególnych stadiów procesu karnego, jest nieco inaczej realizowana w toku postępowania dyscyplinarnego wobec nauczycieli akademickich, pomimo że poprzez art. 305 p.s.w.n. część uregulowań karnoprosesowych ma także odpowiednie zastosowanie do postępowania przed komisją dyscyplinarną. Dotyczy to także tych przepisów, które stanowią realizację zasady jawności postępowania.

Ważnym punktem na drodze postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich jest rozprawa dyscyplinarna przed komisją, ale z punktu widzenia sprawności postępowania nie mniejsze znaczenie mają posiedzenia niejawne, odbywane przez składy orzekające wyznaczone przez przewodniczącego komisji do rozpoznania danej sprawy. Rozprawy są jawne dla określonego w przepisach kręgu uczestników postępowania lub innych wskazanych osób pełniących w postępowaniu rolę przedstawiciela określonego podmiotu lub grupy osób. Posiedzenia natomiast już z nazwy swojej są niedostępne dla innych niż skład orzekający uczestników postępowania dyscyplinarnego. Podaje się to w treści § 19 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia MEiN, wskazując dwa fora orzekania – rozprawę dyscyplinarną i posiedzenie niejawne.

W odniesieniu do zewnętrznego aspektu jawności postępowania dyscyplinarnego należy podkreślić, że rozprawa dyscyplinarna jest jawna tylko dla określonego ustawą kręgu podmiotów. Należą do nich pracownicy danej uczelni, w której zatrudniony jest obwiniony nauczyciel akademicki, przedstawiciele samorządu studentów i doktorantów (jeżeli delikt dotyczy praw studenta lub doktoranta), a także pokrzywdzony oraz przedstawiciele RGNiSW, jak też przedstawiciele ministra. Za zgodą obwinionego na rozprawie dyscyplinarnej mogą być obecni przedstawiciele związku zawodowego, którego jest on członkiem. Wypada w tym miejscu zauważyć, że obecność tych osób nie jest jednoznaczna z ich prawem do udziału w rozprawie. Na gruncie proceduralnym rozróżnia się bowiem uczestnictwo rozumiane jako prawo do aktywnego udziału w danej czynności procesowej od obecności przy niej. Uprawniony do obecności przy danej czynności jest tylko jej obserwatorem, natomiast podmiot biorący w niej udział ma do odegrania określoną rolę procesową – jako członek organu orzekającego, strona procesowa, osobowe źródło dowodowe (świadek, biegły), pomocnik organu (protokolant, tłumacz) czy też reprezentant strony (np. obrońca obwinionego). W tym miejscu warto zauważyć, że ani pokrzywdzony czynem obwinionego, ani też zawiadamiający o delikcie dyscyplinarnym nie mają statusu strony procesowej w postępowaniu dyscyplinarnym. Oznacza to, że jeśli nie należą oni do kręgu osób wskazanych w art. 293 ust. 5 p.s.w.n., nie są uprawnieni do udziału w rozprawie dyscyplinarnej przed komisją dyscyplinarną.

Nie budzi wątpliwości brak możliwości udziału innych niż skład orzekający podmiotów w posiedzeniach niejawnych. Są one bowiem wyznaczone przez przewodniczącego komisji w kwestiach organizacyjnych, nie są forum orzekania merytorycznego (w kwestii odpowiedzialności dyscyplinarnej), a zatem biorą w nich udział wyłącznie członkowie danego składu orzekającego oraz protokolant.

W kwestii jawności wewnętrznej, przyjmującej postać zarówno dostępu stron do akt postępowania dyscyplinarnego, jak i możliwości ich uczestniczenia w czynnościach procesowych podejmowanych przez komisję dyscyplinarną, istotne znaczenie

mają przepisy rozporządzenia MEiN, a przede wszystkim § 23 ust. 4, o czym będzie mowa w dalszej części rozważań.

Udział w postępowaniu dyscyplinarnym, w tym w rozprawie, jest prawem stron procesowych, a zatem zarówno rzecznik dyscyplinarny (strona czynna), jak i obwiniony (strona bierna) mogą aktywnie uczestniczyć w rozprawie. Należy przy tym zaznaczyć, że jest to ich prawo, a nie obowiązek. Jeśli strona nie wnosi o usprawiedliwienie swojej nieobecności na rozprawie i nie żąda jej odroczenia, może ona być prowadzona pod jej nieobecność. Wniesienie jednakże takiego wniosku skutkować musi wyznaczeniem kolejnego terminu rozprawy, na który strona wnioskująca może – zgodnie z przysługującym jej prawem – stawić się i wziąć w niej aktywny udział⁹. Wskazuje się to w regulacji zamieszczonej w § 5 ust. 6 rozporządzenia MEiN. Warunkiem takiego procedowania jest jednak prawidłowe zawiadomienie stron o terminie i miejscu rozprawy, co następować powinno przy udziale operatora pocztowego lub pracownika uczelni¹⁰. Z uwagi na charakter tej regulacji (*lex specialis*), nie można posłużyć się w tym wypadku formułą zawiadomień możliwą do zastosowania w procesie karnym, bowiem nie ma tu odpowiedniego zastosowania Kodeksu postępowania karnego (por. art. 305 p.s.w.n.)¹¹. Choć w literaturze zwraca się uwagę na możliwość zastosowania tych uproszczonych form zawiadamiania (np. przez telefon, pocztę elektroniczną), to jednak w ograniczonym zakresie podmiotowym – wyłącznie w stosunku do rzecznika dyscyplinarnego, bowiem taka forma powiadomienia o terminie nie narusza jego praw procesowych¹². Tak zresztą kwestię tę uregulował prawodawca w § 5 ust. 2–5 rozporządzenia MEiN¹³.

⁹ Por. § 34 ust. 2 Rozporządzenia MEiN.

¹⁰ Por. § 5 Rozporządzenia MEiN.

¹¹ Szerzej o odpowiednim stosowaniu przepisów – J. Nowacki, *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa, „Państwo i Prawo”* 1964, nr 3, s. 370 i n.; S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r.*, Warszawa 2012, s. 302, a w odniesieniu do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego w postępowaniach dyscyplinarnych por. K. Dudka, *Zasady i zakres odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy. Zasady ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego notariuszy na tle regulacji dotyczących innych zawodów prawniczych*, Warszawa 2015, s. 10; też, *Stosowanie przepisów kodeksu postępowania karnego w postępowaniach dyscyplinarnych uregulowanych w prawie o adwokaturze oraz ustawie o radcach prawnych*, „Prawo w Działaniu” 2014, nr 18, s. 48; też, *Odpowiedzialność dyscyplinarna w prawniczych zawodach zaufania publicznego. Analiza orzecznictwa kar dyscyplinarnych*, Warszawa 2013, s. 14; P. Czarnecki, *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa karnego w postępowaniach represyjnych*, w: *Postępowanie karne a inne postępowania represyjne*, red. P. Czarnecki, Warszawa 2016, s. 13 i n.

¹² Zwraca na to uwagę A. Jakubowski, *Komentarz do ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, kom. do art. 293, t. 8, LEX/el. (dostęp: 12.02.2025).

¹³ § 5.

1. W postępowaniu w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczyciela akademickiego wezwania, zawiadomienia, orzeczenia, postanowienia, zarządzenia i inne pisma doręcza się za potwierdzeniem odbioru.
2. Wezwania, zawiadomienia i inne pisma, od których daty doręczenia biegną terminy, są doręczane przez uprawnionego pracownika uczelni albo operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2022 r., poz. 896).
3. Wezwań i zawiadomień można dokonywać również telefonicznie, pozostawiając w aktach sprawy adnotację za- wierającą datę i treść przekazanego wezwania lub zawiadomienia, wraz z podpisem osoby, która dokonała tej czynności.

Unormowanie dostępu do akt postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich jest w zasadzie kompletne jedynie w odniesieniu do stron tego postępowania. Stosowna reguła udostępniania obwinionemu akt bądź ich części, a także ich kopiowania, znajduje się w § 21 ust. 4 rozporządzenia MEiN, stanowiącym, że od chwili doręczenia obwinionemu zarządzenia o wyznaczeniu terminu rozprawy wyłącznie obwiniony lub jego obrońca mogą przeglądać, w obecności osoby wyznaczonej przez przewodniczącego składu orzekającego, akta sprawy oraz sporządzać z nich wypisy, notatki i fotokopie.

Jeśli jednak zastosować wykładniczą technikę odpowiedniego stosowania przepisów ustawy kodeks postępowania karnego, do czego uprawnia art. 305 p.s.w.n., zauważyć można zbieżny sposób uregulowania tej kwestii w art. 156 § 1–2 k.p.k. Wyraźnie się tam wskazuje, że wyłącznie stronom, obrońcom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej oraz daje możliwość sporządzenia z nich odpisów lub kopii. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom. Ustawa nie określa kręgu tych osób, nie podaje kryterium uznawania ich za odpowiednie, by udzielić im dostępu do akt postępowania sądowego. W piśmiennictwie zwraca się uwagę, że należy w tym zakresie przyjąć regułę, iż osoby te muszą mieć uzasadniony powód, by zapoznać się z całą dokumentacją tworzącą akta sprawy sądowej lub z jej częścią. Dodaje się dla przykładu, że mogą to być przedstawiciele mediów, osoby prowadzące badania naukowe, a także inne, jeżeli wykażą uzasadniony powód, dla którego wnoszą o dostęp do akt¹⁴.

Rozporządzenie MEiN nie reguluje kwestii udostępniania akt postępowania dyscyplinarnego będącego w toku innym osobom, co implikuje konieczność zastosowania przepisów szczególnych w zakresie dostępu do akt tego postępowania. Możliwość zastosowania przepisów szczególnych w tym obszarze zapewnia wspomniany już art. 305 p.s.w.n., który w zakresie nieuregulowanym w ustawie odsyła w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli akademickich do odpowiedniego stosowania przepisów k.p.k. Zasady dostępu do akt postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich są zatem regulowane również, na zasadzie odpowiedniego zastosowania, przez wskazane wyżej przepisy art. 156 § 1 i 2 k.p.k. Jak zauważa się w orzecznictwie, przepisy k.p.k. w sposób pełny regulują kwestie dostępu do akt w trakcie trwającego postępowania przygotowawczego i wyłączają w tym zakresie możliwość zastosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej, podkreślając przede wszystkim zupełnie inną sytuację stron procesowych w tym

4. Pisma inne niż wezwania i zawiadomienia można doręczać również za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej, pozostawiając w aktach sprawy wydruk doręzonego pisma i potwierdzenie transmisji danych.

5. Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się, jeżeli przemawia za tym potrzeba usprawnienia prowadzonego postępowania i nie prowadzi to do naruszenia praw jego uczestników.

6. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do doręczania wezwań, zawiadomień i innych pism kierowanych do:

- 1) osoby, której czynu dotyczy zawiadomienie lub informacja;
- 2) osoby, której czynu dotyczy postępowanie wyjaśniające;
- 3) obwinionego.

¹⁴ Por. H. Paluszkiwicz, w: *Komentarz do kodeksu postępowania karnego*, red. K. Dudka, Warszawa 2023, s. 324.

stadium postępowania karnego i innych podmiotów, nieposiadających takiego statusu. Naczelny Sąd Administracyjny podkreśla przy tym, że przyjęcie, by strona postępowania karnego, której żywotnych interesów dotyczy sprawa, uzyskiwała dostęp do akt postępowania na zasadach kodeksowych bardziej sformalizowanych niż inne osoby żądające do nich dostępu w trybie u.p.d.p., byłoby naruszeniem zasady równości zapisanej w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP¹⁵. Ponieważ rozważania dotyczą postępowania dyscyplinarnego, będącego swego rodzaju odpowiednikiem etapu postępowania przed sądem w toku procesu karnego, należy rozważyć, czy są jakiekolwiek możliwości wykorzystania innych podstaw prawnych dostępu do akt tego postępowania niż te określone w przepisach p.s.w.n., k.p.k. czy też rozporządzenia MEiN. W grę może wchodzić wyłącznie ustawa o dostępie do informacji publicznej, o ile uznać, że jej postanowienia mogą objąć swoim zakresem postępowanie dyscyplinarne toczące się przed komisją dyscyplinarną¹⁶.

DOSTĘP DO AKT POSTĘPOWANIA DYSCYPLINARNEGO W TRYBIE USTAWY O DOSTĘPIE DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Pojęcie „informacja publiczna” jest terminem ustawowym. Ustawodawca zdefiniował go w art. 1 ust. 1 i art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Zgodnie z art. 1 tego aktu każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonym ustawą¹⁷.

¹⁵ Wyrok NSA z 25.05.2017 r., I OSK 1399/15, LEX nr 2323346.

¹⁶ Por. Postanowienie NSA z 19.01.2011 r., I OSK 8/11, LEX nr 741678, w którym stwierdza, że prawo dostępu do informacji publicznej obejmuje prawo żądania udzielenia informacji publicznej o określonych faktach i stanach istniejących w chwili udzielania informacji.

¹⁷ Interesującą analizę tego pojęcia w świetle orzecznictwa sądów administracyjnych przeprowadził P. Szustakiewicz, wskazując, iż o zakwalifikowaniu określonej informacji jako podlegającej udostępnieniu w rozumieniu powołanej ustawy decydują różne kryteria: kryterium rzeczowe, tj. treść i charakter informacji (wskazując wyrok NSA z 24.05.2013 r., I OSK 260/13, wyrok NSA z 30.11.2012 r., I OSK 1835/12), gdzie kryteria określające, iż żądana informacja ma charakter publiczny, zawarto w art. 6 u.d.i.p., statuującym rodzaje informacji, które dotyczą spraw publicznych. Przepis ten jest rozwinięciem art. 1 u.d.i.p., łączącego pojęcie „informacja publiczna” z pojęciem „sprawa publiczna”, a zatem „przedmiotem informacji musi być sprawa publiczna i jakkolwiek jej rozumienie jest dość szerokie, to jednak dotyczyć ma ona sfery faktów” (wyrok z 18.12.2013 r., I OSK 1944/13). Innym kryterium jest kryterium podmiotowe, według którego „informację publiczną stanowi wszystko, co wiąże się bezpośrednio z funkcjonowaniem i trybem podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy” (tak wyrok NSA z 2.10.2014 r., I OSK 501/14), oraz przedmiotowo-podmiotowe, w myśl którego informacją publiczną będzie każda wiadomość wytworzona lub odnosząca się do władz publicznych, a także odnosząca się do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań w zakresie władzy publicznej” (wyrok NSA z 27.06.2013 r., I OSK 513/13, podobnie wyrok NSA z 10.01.2014 r., I OSK 1966/13). O uznaniu, że określona informacja jest informacją publiczną, decydują więc dwa elementy: podmiotowy – dany podmiot zaliczony jest do zbioru władz publicznych lub w imieniu państwa wykonuje zadania publiczne, oraz przedmiotowy – informacja dotyczy spraw związanych z wykonywaniem przez te podmioty mających związek z zadaniami publicznymi. Szerzej P. Szustakiewicz, *Definicja informacji publicznej w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2016, nr 10, s. 53–62.

Przepis art. 6 u.d.i.p. wymienia katalog informacji i dokumentów stanowiących informację publiczną, nie stanowiąc wyliczenia enumeratywnego, o czym świadczy użycie w treści tego przepisu zwrotu „w szczególności”. Obejmuje on m.in. informacje o podmiotach, o których mowa w art. 4 ust. 1 u.d.i.p. i o zasadach funkcjonowania tych podmiotów. W orzecznictwie sądów administracyjnych dość zgodnie przyjęto, że informacją publiczną stanowi każda informacja wytworzona przez szeroko rozumiane władze publiczne oraz osoby pełniące funkcje publiczne, a także inne podmioty, które tę władzę realizują bądź gospodarują mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa w zakresie tych kompetencji. Taki charakter ma również wiadomość niewytworzona przez podmioty publiczne, lecz odnosząca się do tych podmiotów¹⁸. W innym judykacie NSA stwierdza, że nie każdy dokument wytworzony przez organ publiczny jest informacją publiczną; decydujące są treść i charakter danych, a nie to, jak nazwany jest dokument, w którym informacja się znajduje¹⁹. Nie każda zatem informacja, będąca w posiadaniu podmiotu zobowiązanego do udzielenia informacji publicznej, jest w sensie prawnym informacją publiczną. Jest nią tylko taka informacja, która dotyczy spraw mających charakter związany z funkcjonowaniem państwa, ponadto taka informacja powinna dotyczyć sfery zdarzeń mających miejsce w rzeczywistości²⁰.

Na tym tle zasadne jest pytanie, czy postępowanie dyscyplinarne nauczycieli akademickich i zgromadzona w jego toku dokumentacja tworząca akta tego postępowania mieszczą się w pojęciu informacji publicznej?

W świetle art. 4 ust. 1 u.d.i.p. uczelnia publiczna jest podmiotem, na którym ciąży obowiązek udostępniania informacji publicznej zarówno dlatego, że wykonuje zadania publiczne, jak i dlatego, że dysponuje majątkiem publicznym. Co do zasady, uczelnia jest zatem objęta obowiązkiem udostępnienia informacji publicznej, a postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika naukowego i dokumentacja przebiegu tego postępowania mają charakter informacji publicznej, albowiem wytworzone zostały w toku realizacji zadań publicznych przez właściwy organ, jakim jest komisja dyscyplinarna²¹. To stanowisko doznaje jednak pewnych ograniczeń, gdy weźmie się pod uwagę inne niż uczelniane komisje dyscyplinarne. Wszak komisja dyscyplinarna przy RGNiSW i komisja dyscyplinarna przy ministrze nie dysponują żadnym majątkiem publicznym, nie mają żadnego budżetu, a ich obsługa powierzona została odpowiedniej komórce organizacyjnej urzędu ministra właściwego ds. nauki i szkolnictwa wyższego. Jednak, jak zauważa Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu²² odpowiedzialność dyscyplinarna jest przewidziana w pragmatykach służbowych regulujących status funkcjonariuszy służb mundurowych, np. Policji, w pragmatykach regulujących status prawny innych pracowników mianowanych (np. nauczycieli czy sędziów) oraz ustawach regulujących ustrój i funkcjonowanie poszczególnych samorządów zawodowych, np. adwokackiego. Jest to odpowiedzialność typu karnego, choć najczęściej sprawowana przez podmioty

¹⁸ Por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 11.06.2010 r. II SAB/Wa 9/10, LEX nr 643859.

¹⁹ Wyrok NSA z 5.03.2013 I OSK 2888/12, Legalis nr 760481.

²⁰ Wyrok NSA z 18.12.2013r., I OSK 1944/13, LEX.

²¹ Wyrok WSA w Poznaniu z 25.11.2020 r., sygn. akt II SAB/Po 87/20, LEX nr 3108996.

²² Ibidem.

mające charakter organu administracji publicznej, chociażby w znaczeniu funkcjonalnym za wykroczenia dyscyplinarne. Najczęściej tym mianem pragmatyki określają naruszenie obowiązków pracowniczych, ale równie często zakres tego pojęcia jest rozciągnięty na uchybienie godności lub zasadom etyki wykonywania danego zawodu. Przy czym sankcja dyscyplinarna należy do grupy środków przymusu państwowego, które mają charakter kary. Jest to więc, jak zauważa WSA, odpowiedzialność typu karnego, ponieważ jest odpowiedzialnością za popełnienie czynu zabronionego pod groźbą kary, a sprawowanie władzy dyscyplinarnej przez organy uczelni jest formą wykonywania władzy publicznej.

Z kolei Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu, w wyroku z 18.05.2020 r.²³, wyraził pogląd, zgodnie z którym prawo do udostępnienia informacji publicznej w postaci dokumentów nie zostało ograniczone wyłącznie do dokumentów urzędowych. Pojęcie „dokument” na gruncie u.d.i.p. należy, w ocenie sądu, rozumieć w szerokim tego słowa znaczeniu prawa do informacji publicznej. Na potrzeby konstytucyjnego prawa do informacji przez „dokument w ogólności” należy rozumieć każdą informację o działalności władzy publicznej lub o sprawach publicznych, wysłowioną i zobiektywizowaną na jakimś nośniku i najczęściej przybierającą postać pisemną. W najszerszym rozumieniu dokumentem będzie każdy nośnik danych, który może przybrać formę papierową, elektroniczną, cyfrową. Taki pogląd został wyrażony w odniesieniu do znajdującego się w aktach sprawy dyscyplinarnej dokumentu będącego dowodem w sprawie. Dokument ten został włączony do akt jako dowód w postępowaniu dyscyplinarnym, co w ocenie WSA nie odbiera mu przymiotu informacji publicznej ani nie wyłącza go w związku ze szczególną regulacją rozporządzenia MEiN i k.p.k., z obowiązku udostępnienia w trybie u.d.i.p. Sąd podkreśla przy tym, że nie można tracić z pola widzenia okoliczności, że dokument ten ma swój odrębny od postępowania dyscyplinarnego byt, może zatem funkcjonować samodzielnie, w oderwaniu od postępowania dyscyplinarnego. Oznacza to, zdaniem WSA, że jeśli dokument posiadający cechę obiektywizmu i niezależności oraz bezstronności zamieszczony został w aktach postępowania wyłącznie jako dowód jakiejś okoliczności, to podlega udostępnieniu wnioskodawcy w myśl przepisów u.d.i.p., bowiem okoliczność zakończenia lub trwania postępowania dyscyplinarnego, w którym jest dowodem, pozostaje bez znaczenia dla możliwości jego udostępnienia w trybie u.d.i.p. Aprobata takiego poglądu oznacza, że w praktyce komisje dyscyplinarne, otrzymując wniosek od osoby niebędącej stroną tego postępowania o udostępnienie określonego dokumentu z akt prowadzonego przez nie postępowania dyscyplinarnego (stanowiącego według powyższego poglądu informację publiczną), zmuszone byłyby dokonywać oceny, jaką rolę pełni dany dokument i jakie jest jego znaczenie dla toku postępowania dyscyplinarnego i orzekania o odpowiedzialności dyscyplinarnej obwinionego nauczyciela akademickiego. Zauważyć wypada, że inne znaczenie ma znajdujący się w aktach sprawy dyscyplinarnej np. dokument zawierający oświadczenia procesowe stron – przykładowo wniosek rzecznika dyscyplinarnego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego; inne dokument stanowiący oświadczenia imperatywne komisji dyscyplinarnej – taki

²³ Wyrok WSA w Opolu z 18.05.2020 r. II SAB/Op 26/20, LEX nr 3007525.

jak nieprawomocne orzeczenie w kwestii odpowiedzialności dyscyplinarnej obwiniętego; a inne dokument mający swój własny byt w obrocie prawnym, w aktach postępowania znajdujący się jako dokument o charakterze dowodowym – np. audyt jednostki organizacyjnej, w której zatrudniony jest obwiniony.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 21.11.2014 r.²⁴ wskazuje, że z prawa dostępu do informacji publicznej wynika prawo do wglądu do dokumentów urzędowych, a nie prawo wglądu do akt sprawy jako zbioru, co umacnia brzmienie art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a u.d.i.p., w którym ustawodawca stwierdził, że udostępnieniu podlegają treść i postać dokumentów urzędowych. W ocenie NSA zakres przedmiotowy dostępu do informacji publicznej uniemożliwia zainteresowanemu swobodny dostęp do akt sprawy. Nie każdy zbiór dokumentów może być zatem udostępniony w trybie u.d.i.p. W zakresie przedmiotowym ustawy nie precyzuje się bowiem, że podmiot zobowiązany powinien udostępniać zbiory dokumentów (akta sprawy) do swobodnego przeglądania przez zainteresowanego. W tym wypadku art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a u.d.i.p. determinuje zakres uprawnienia zainteresowanego, ponieważ ogranicza on pojęcie informacji publicznej do dokumentu.

Takie stanowcze ujęcie jak zaprezentowane w przywołanym wyżej judykacie pokazuje, że dokumenty stanowiące akta toczącego się postępowania dyscyplinarnego, w opinii sądu, stanowią informację publiczną. Czy zatem stosuje się do nich przepisy o dostępie do informacji publicznych?

Odpowiedź na tak postawione pytanie wymaga wzięcia pod uwagę nie tylko ustawy o dostępie do informacji publicznej, ale także wszystkich unormowań odnoszących się do postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich, a zatem zarówno przepisów ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jak i stosowanych odpowiednio w sprawach nieuregulowanych tą ustawą przepisów Kodeksu postępowania karnego oraz przepisów rozporządzenia MEiN.

Przyjęcie, że informacje w zakresie dokumentów stanowiących część toczącego się postępowania dyscyplinarnego są informacją publiczną ze względu na to, że spełniają warunki definicji legalnej z art. 1 u.d.i.p., nie oznacza, że podlegają one udostępnieniu osobie, która zwraca się o dostęp do nich w trybie tej ustawy.

Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale składu 7 sędziów z dnia 9.12.2013 r.²⁵ wyjaśnił, że przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmiennie zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi. Oznacza to, że przepisów tej ustawy nie stosuje się wyłącznie wtedy, gdy są one nie do pogodzenia z przepisami ustaw szczególnych, które w sposób odmienny regulują zasady i tryb dostępu do informacji publicznej. Przepisami takimi są m.in. przepisy 156 i 321 k.p.k. Przepis art. 156 § 1 k.p.k. prawo dostępu do akt sprawy sądowej oraz możliwość sporządzania odpisów przyznaje stronom, obrońcom, pełnomocnikom, przedstawicielom ustawowym. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępniane również innym osobom. Chociaż przepis nie stanowi tego *expressis verbis*, należy przyjąć, że dotyczy on akt sądowych zarówno toczącego się, jak i zakończonego postępowania. Jak zauważa NSA w tym

²⁴ Wyrok NSA z 21.11.2014 r., I OSK 779/14, LEX nr 2787769.

²⁵ Uchwała (7) NSA z dnia 9.12. 2013 r. I OPS 7/13, ONSAiWSA 2014/3/37.

judykacie – przepisy art. 156 § 1, 5 i 5a k.p.k. adresowane są do wszystkich potencjalnych adresatów, a nie tylko do stron postępowania karnego, w odniesieniu do tych dokumentów, które są informacją publiczną i znajdują się w aktach sądowych spraw karnych i aktach trwającego postępowania przygotowawczego. Są one przepisami szczególnymi, o których mowa w art. 1 ust. 2 u.d.i.p. i nie ma do nich zastosowania ustawa o dostępie do informacji publicznej.

Z kolei w wyroku z 21.08.2013 r.²⁶ Naczelny Sąd Administracyjny podkreśla, że udostępnieniu podlega informacja w postaci wyroków sądowych. Sąd na poparcie swoich argumentów przywołał art. 6 u.d.i.p., wskazując, że przepis ten dokładnie określa katalog informacji podlegających udostępnieniu na podstawie ustawy, a zatem ze względu na charakter zawartych w nich informacji podlegają one udostępnieniu. NSA wypowiedział się w tym judykacie co do obowiązku udostępnienia w trybie u.d.i.p. nieprawomocnego orzeczenia (wyroku) sądu powszechnego, uznając, że jest to dokument urzędowy, który niezależnie od jego prawomocności stanowi informację publiczną, a więc zawsze podlega udostępnieniu. Odnosząc powyższe do postępowania dyscyplinarnego toczącego się wobec nauczyciela akademickiego, zauważyć należy, że stosowany w nim odpowiednio przepis art. 156 § 1 k.p.k. stanowi inny szczególny przepis, wyłączający udostępnienie tego dokumentu z akt postępowania dyscyplinarnego z uwagi na regulację zawartą w art. 1 ust. 2 tej ustawy. Z samej treści ustawy wynika zatem zakaz udzielenia dostępu do akt toczącego się postępowania dyscyplinarnego podmiotom innym niż w nim wskazane, co obejmuje również możliwość udostępnienia części tych akt w postaci konkretnego dokumentu w nim zamieszczonego.

WNIOSKI

Wspierając się stanowiskiem zaprezentowanym przez NSA w wyroku z dnia 15.12.2021 r.²⁷, w podsumowaniu powyższych rozważań wypada sformułować następujące wnioski.

Po pierwsze, należy przyjąć, że przepisy art. 156 § 1, 5 i 5a k.p.k. adresowane są do każdego (do wszystkich), a więc nie tylko do stron postępowania karnego, o czym przesądza m.in. treść zdania drugiego art. 156 § 1 k.p.k., z której wynika, iż akta mogą być w wyjątkowych sytuacjach udostępnione innym niż stronom (obrońcom, pełnomocnikom, przedstawicielom ustawowym) osobom.

Po drugie, przepisy te zawierają zamkniętą i zupełną regulację zasad dostępu do akt postępowania karnego i znajdujących się w nich informacji publicznych, zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i sądowego (a wraz z innymi przepisami także do akt postępowania już zakończonego).

Po trzecie, wskazane przepisy k.p.k. stanowią „przepisy innych ustaw”, o których mowa w art. 1 ust. 2 u.d.i.p., określające odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi, które w całości wyłączają

²⁶ Wyrok NSA z 21.08.2013 r. I OSK 754/13, LEX nr 1350343.

²⁷ Wyrok NSA z 15.12.2021 r., III OSK 4343/21, LEX nr 3275807.

zastosowanie przepisów tej ustawy do informacji publicznych znajdujących się w aktach sprawy karnej.

Konkludując, należy zatem przyjąć stanowisko, że informacje pochodzące z postępowania dyscyplinarnego nauczycieli akademickich, a także z akt tego postępowania, mimo uznania ich za informację publiczną, nie podlegają udostępnieniu osobie zwracającej się o dostęp do nich w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, gdyż szczególna regulacja (jest to odpowiednio stosowany na mocy art. 305 p.s.w.n. przepis art. 156 § 1 k.p.k.) wyłącza takiego wnioskodawcę, do czasu zakończenia postępowania dyscyplinarnego, z kręgu osób, które w obowiązującym stanie prawnym mają dostęp do akt postępowania dyscyplinarnego. Przyjęte tu stanowisko odnosi się przede wszystkim do postępowania dyscyplinarnego będącego w toku, a zatem od jego wszczęcia zarządzeniem przewodniczącego komisji dyscyplinarnej w reakcji na złożony przez rzecznika dyscyplinarnego wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec określonego obwinionego nauczyciela akademickiego, aż do jego prawomocnego zakończenia. Dostęp do akt postępowań zakończonych prawomocnie, w tym do wydanych w toku tego postępowania orzeczeń dotyczących odpowiedzialności dyscyplinarnej, pozostaje – w związku z treścią odpowiednio stosowanego art. 156 § 1 k.p.k. – do decyzji przewodniczącego komisji, który ma prawo udostępnić te akta także innym niż strony, obrońcy, pełnomocnicy i przedstawiciele ustawowi. Ze względu na znaczenie, jakie ma orzeczenie w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej wobec nauczyciela akademickiego dla środowiska akademickiego, ale także w szerszym znaczeniu dla społeczeństwa, mając na uwadze, że mieści się ono w pojęciu informacji publicznej w rozumieniu u.d.i.p., należy przyjąć, że istnieją przesłanki faktyczne i podstawy prawne dla udzielenia takiej informacji osobie wnioskującej o to w trybie dostępu do informacji publicznej po prawomocnym zakończeniu postępowania dyscyplinarnego²⁸.

BIBLIOGRAFIA

- Czarnecki P., *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa karnego w postępowaniach represyjnych*, w: *Postępowanie karne a inne postępowania represyjne*, red. P. Czarnecki, Warszawa 2016.
- Dudka K., *Odpowiedzialność dyscyplinarna w prawniczych zawodach zaufania publicznego. Analiza orzecznictwa kar dyscyplinarnych*, Warszawa 2013.
- Dudka K., *Stosowanie przepisów kodeksu postępowania karnego w postępowaniach dyscyplinarnych uregulowanych w prawie o adwokaturze oraz ustawie o radcach prawnych*, „Prawo w Działaniu” 2014, nr 18.
- Dudka K., *Zasady i zakres odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu postępowania karnego w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej notariuszy. Zasady ponoszenia kosztów postępowania dyscyplinarnego notariuszy na tle regulacji dotyczących innych zawodów prawniczych*, Warszawa 2015.
- Jakubowski A., *Komentarz do ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, kom. do art. 293, t. 8, LEX/el. 2023.

²⁸ Kwestią odrębną jest sposób techniczny udzielenia informacji, w tym ewentualnie anonimizacja danych osobowych.

- Kosowski J., w: *Komentarz do ustawy prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* art. 278, red. A. Jakubowski, LEX/el. 2023.
- Nowacki J., *Odpowiednie stosowanie przepisów prawa*, „Państwo i Prawo” 1964, nr 3.
- Paluszkiewicz H., w: *Komentarz do kodeksu postępowania karnego*, red. K. Dudka, Warszawa 2023.
- Szustakiewicz P., *Definicja informacji publicznej w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego*, „Przegląd Prawa Publicznego” 2016, nr 10.
- Wiak K., w: *Prawo o szkolnictwie wyższym. Komentarz*, red. M. Pyter, Warszawa 2012.
- Wiliński P., Karlik P., w: *Konstytucja RP. Tom II. Komentarz do art. 87–243*, red. L. Bosek, M. Safjan, Warszawa 2016.
- Wronkowska S., Zieliński M., *Komentarz do zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r.*, Warszawa 2012.

Cytuj jako:

Paluszkiewicz H., *Dostęp do akt postępowania dyscyplinarnego nauczyciela akademickiego*, „Ius Novum” 2025, nr 4 (19), s. 67–80. DOI: 10.26399/iusnovum.v19.4.2025.36/h.paluszkiewicz